

Risø være til rådighed. Dette fordi dekommissioneringen i Danmark er en unik og enkeltstående opgave, da vores nukleare aktiviteter stort set ophører med nedlukningen af de nukleare anlæg på Risø. Det er derfor næppe sandsynligt, at man her i landet kan få uddannet nye eksperter med kendskab til de nationale anlæg. Situationen herhjemme er således også anderledes fra lande med mange nukleare anlæg og pågående nukleare aktiviteter, hvor en beslutning om at vente med at dekommissionere et bestemt anlæg ikke indebærer et tilsvarende videntab.

Risø/DD og COWI-konsortiet har endvidere understreget, at man ikke ved at beslutte sig for en udskudt dekommissionering blot kan vælge at lade de nukleare anlæg stå, som de er 'med en hængelås om'. Når anlæggene ikke længere er i drift, er det nødvendigt at bringe dem i en tilstand, hvor de sikkerhedsmæssigt forsvarligt kan blive stående. F.eks. skal reaktorbrændsel (i DR1's tilfælde, jf. også afsnit 2) og unødvendigt udstyr og kredsløb fjernes, ekstra beskyttelsesforanstaltninger etableres hvor nødvendigt, åbninger til reaktoren forsejles m.v. Dette skal gøres uanset, om anlæggene efterfølgende nedtages eller ej.

Derefter må der tages yderligere foranstaltninger. Anlæggene og de dertil hørende bygninger skal overvåges og i begrænset omfang vedligeholdes indtil en nedtagning, og der skal ske en løbende kontrol, herunder kontrol af radioaktivitetsniveauet. Udskudt dekommissionering vil også være forbundet med et krav til særligt vedligehold af f.eks. reaktorkraner. I modsat fald skal der forud for nedtagning investeres i nye kraner. Også el- og vandforsyningen må løbende vedligeholdes. For at undgå farlig tæring må man sikre de nødvendige udluftningsfaciliteter, fugtighedskontrol og opvarmning. Med jævne mellemrum (forventeligt ca. hvert 20. år) skal der ske en gennemgribende renoivering af anlæggene/bygningerne.

Endelig har de nukleare tilsynsmyndigheder med hensyn til en udskudt dekommissionering tilkendegivet, at dette forudsætter en godkendelse fra tilsynsmyndighederne på baggrund af en ansøgning, der dokumenterer, at Risø/DD i hele udskydelsesperioden kan sikre den nødvendige sikkerheds- og miljømæssige forsvarlige tilstand på de nukleare anlæg.

10. Organisation af den selvstændige virksomhed Dansk Dekommissionering

Virksomheden DD blev ved Akt 58 22/11 2000, jf. også afsnit 2, i første omgang oprettet som en direktion med sekretærbistand. Ved Akt 160 28/03 2001 blev Risøs nukleare aktiviteter udskilt i en særlig afdeling, Risø Dekommissionering (RD), under Risø

med henblik på at fremme overdragelsen af de samlede afviklingsaktiviteter til DD.

I forlængelse af en beslutning om at fremme en dekommissionering vil ansvaret for de nukleare anlæg blive overdraget fra Risø til DD (under forudsætning af godkendelse fra de nukleare tilsynsmyndigheder). Samtidig vil RD blive endeligt udskilt fra Risø og indgå i DD, som herefter etableres som en selvstændig virksomhed under Videnskabsministeriet. DD får som anlægsindehaver ansvaret for at planlægge og forstå dekommissioneringen af de nukleare anlæg og vil tillige have ansvaret for behandling og midlertidig lagring af alt radioaktivt affald i Danmark.

Der er udarbejdet en ansøgning om den fornødne ansvarsoverdragelse. Ansøgningen kan behandles af de nukleare tilsynsmyndigheder med henblik på deres godkendelse, hvis Folketinget giver sit samtykke til beslutningsforslaget. Indtil dekommissioneringen af de enkelte anlæg er afsluttet, vil der også være en pligt til at vedligeholde og overvåge de nukleare anlæg. DD vil være ansvarlig herfor over for de nukleare tilsynsmyndigheder.

Der vil til virksomheden være knyttet en række stabs- og støttefunktioner. DD adskiller sig fra øvrige virksomheder ved de nukleare sikkerhedskrav knyttet til dekommissioneringen og de helsefysiske krav til overvågning af såvel nedbrydning som omegnsmiljøet, jf. også generelt afsnit 13. DD får til det formål overført den nødvendige ekspertise med kendskab til de nukleare anlæg, radioaktivt affald og helsefysik, som p.t. ligger i regi af RD.

Derudover skal DD rumme en projektorganisation, der kan planlægge og gennemføre de enkelte delprojekter. COWI-konsortiet har i sin vurdering påpeget, at DD principielt er egnet til at forstå dekommissioneringen, men at der er behov for tilførsel af kompetencer inden for planlægning og styring af større anlægsprojekter samt kontrahering og gennemførelse af udbudsforretninger. DD er enig i denne vurdering og har påpeget, at den nødvendige kompetencetilførsel vil ske i forlængelse af et samtykke til at fremme dekommissioneringen. I den forbindelse forventer DD også at trække på bistand fra Statens Forsknings- og Uddannelsesbygninger, hvilket COWI-konsortiet også har fremhævet hensigtsmæssigheden af.

Endelig har Risø/DD vurderet, at der vil være økonomiske fordele ved et tæt samarbejde med Risø om en række daglige administrative opgaver. Samarbejdet vil blive formaliseret i en service- og samarbejdsaftale, der efter behov kan gøres til genstand for genforhandling.